

Załącznik do Uchwały Nr X/54/2015
Rady Gminy Pawonków
z dnia 22.12.2015r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KOŚMIDRY NA LATA 2016-2022

Kośmidry, grudzień 2015r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie.....3

2. Charakterystyka miejscowości Kośmidry.....4

2. 1. Położenie miejscowości, ludność.....4

2. 2. Historia miejscowości.....6

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie

miejscowości.....14

3. 1. Zasoby przyrodnicze.....14

3. 2. Dziedzictwo kulturowe.....15

3. 3. Obiekty i tereny.....16

3. 4. Infrastruktura społeczna.....16

3. 5. Infrastruktura techniczna.....17

3.6. Gospodarka i rolnictwo.....18

3.7. Kapitał społeczny i ludzki.....19

4. Analiza SWOT.....19

**4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć
aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od
dania przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności
wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości
z podaniem kosztów ich realizacji22**

1. WPROWADZENIE

„Plan Odnowy miejscowości Kośmidry” na lata 2016-2022 jest dokumentem, mającym stać się podstawą rozwoju wsi – diagnozującym jej aktualną sytuację oraz określającym cele i kierunki działania wraz z kluczowymi zadaniami zaplanowanymi do realizacji w najbliższych latach. Plan po uzyskaniu akceptacji mieszkańców miejscowości wyrażonym w uchwale Zebrania Wiejskiego przyjęty zostaje przez władze gminy uchwałą jej Rady.

Plan jest dokumentem o charakterze strategicznym. Jego sporządzenie jest obowiązkowe w perspektywie ubiegania się o wsparcie finansowe ze środków zewnętrznych. W szczególności Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem stanowiącym załącznik do wniosku aplikacyjnego o dofinansowanie inwestycji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Plan Odnowy Miejscowości obejmuje w szczególności charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów, analizę mocnych i słabych stron i perspektywę rozwoju oraz opis planowanych przedsięwzięć. Plan będzie aktualizowany i rozszerzany o zapisy dotyczące inwestycji, dla których gmina będzie starała się o środki w ramach PROW.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI KOŚMIDRY

2.1. Położenie miejscowości, ludność

Miejscowość Kośmidry położona jest w województwie śląskim, w powiecie lublinieckim, w gminie Pawonków. Miejscowość położona jest w południowej części gminy Pawonków, w odległości ok.66 km od stolicy województwa –Katowic i ok. 9 km od stolicy powiatu – Lublińca. Miejscowość od południa graniczy z gminą Zawadzkie (woj.opolskie), od północy – z miejscowością Pawonków, od wschodu – z miejscowością Koszvice, od zachodu – z terenem należącymi do miejscowości Lisowice.

Kośmidry - widok z lotu ptaka

mapa miejscowości Kośmidry

Kośmidry zajmują powierzchnię 2273 ha, z tego ok. 70 % stanowią lasy. Kośmidry leżą w dolinie rzeki Lublinicy, otoczone lasami borów opolsko-lublinieckich, polami i łąkami, pozbawiona zanieczyszczeń przemysłowych, zaliczana jest do miejscowości o charakterze rolniczym i leśniczym.

Liczba mieszkańców miejscowości Kośmidry wg stanu na 07.12.2015r. wynosiła 723 osób. Struktura wiekowa ludności została przedstawiona w poniższej tabeli

wiek	razem
do 18 roku	138
19-60 lat	455
powyżej 60 lat	130

Liczba ludności miejscowości Kośmidry w latach 2008-2014 (wg stanu na 31.12.):

rok	liczba mieszkańców
2008	692
2009	709
2010	713
2011	708
2012	711
2013	715
2014	719

Wg stanu na 31.12.2014r. miejscowość Kośmidry były trzecią co do wielkości pod względem liczby ludności miejscowością na terenie gminy Pawonków.

Sieć osadnicza miejscowości charakteryzuje się zabudową zwartą, liniową. Na terenie miejscowości Kośmidry przeważa zabudowa jednorodzinna, zagrodowa. Występuje również zabudowa letniskowa zlokalizowana przy ulicy Podleśnej, Polnej oraz Stawowej.

W miejscowości nie występują otwarte przestrzenie wspólne (rynek, plac targowy).

2.2. Historia miejscowości

Od zarania dziejów

W źródłach historycznych istnieją wzmianki o przynależności tych terenów kolejno do: Rzeszy Wielkomorawskiej (863 r. chrzest z rąk misjonarzy Cyryla i Metodego), Państwa Czeskiego, Państwa Bolesława Chrobrego, Państwa Krakowskiego, Księstwa Opolskiego, Monarchii Śląskiej (Mieszka Płatonogiego, Henryka Brodatego, Henryka Probusa), Księstwa Śląskiego, Korony Czeskiej, Górnego Śląska, Królestwa Czeskiego pod panowaniem Habsburgów, Rejencji Opolskiej, Prowincji Górnośląskiej w granicach III Rzeszy, woj. śląskiego Rzeczypospolitej Polskiej, po II wojnie światowej do Polski Ludowej, woj. katowickiego i stalinogrodzkiego. Od 1975 r. ziemie te wchodziły w skład woj. częstochowskiego, a od 1998 r. do woj. śląskiego Rzeczypospolitej Polskiej.

Do XIX w. trudno mówić o świadomości narodowej tutejszej ludności czy o odwiecznym słowiańsko-germańskim konflikcie. Jak w całej Europie ludność miała świadomość przynależności feudalnej do właściciela ziemi, na której żyła.

Przez całe tysiąclecie tworzyła się tu kultura śląska z przenikającymi wpływami państw sąsiednich. Tutejsza ludność w większości była dwujęzyczna. Urzędowym językiem był albo język polski, albo niemiecki. Powszechnie jednak mówiono po śląsku. Język śląski, który stopniowo zanika, tworzył się ze słów pochodzenia polskiego, niemieckiego i czeskiego, z charakterystycznym akcentem. Przykłady wyrazów, które z tutejszej mowy zniknęły całkowicie: **sędzioly** – gonty, **turka** – kukurydza, **wieloch** – piec piekarski, **horynek** – śledź, **pytoki** – pieniądze, **sybanek** – kredens, **kapudrok** – żakiet, **sodra** – wędzonka.

Dla orientacji w terenie i w celu określenia miejsc nadawano im nazwy. W Kośmidrach do tej pory funkcjonują nazwy, których pochodzenie nie zawsze jest wiadome.

Ameryka - pojedyncze zabudowanie u zbiegu ulic Szkolnej i Zawadzkiego.

Bajerka - za rzeką, przy stawach.

Betoniarnia - zaplecze techniczne Nadleśnictwa Kośmidry.

Dąbrowice - nazwa używana od połowy XIX wieku. Na północ od ulicy Szkolnej.

Dębina - las dębowy, przy Kuźnicy, który obfitował w grzyby – kurki. Przez dębinę przebiegała linia kolejki wąskotorowej.

Kajowskie - łąki w lesie przy drodze do Lublińca. Przez łąki płynie potok Lisowicki. Na zachód od Kajowskiego jeszcze dziś można zobaczyć wysokie wały, przy których rosną kilkusetletnie dęby. Wały te, być może groble, ciągną się również po drugiej stronie szosy.

Kijowo Góra - skrzyżowanie dróg Żędowskiej i Kwaszyny, pierwsze skrzyżowanie w lesie na przedłużeniu ulicy Stawowej. W tym miejscu było rozwidlenie kolejki wąskotorowej. W okresie międzywojennym stał tu barak dla robotników leśnych sprowadzonych z poznańskiego.

Kolonia - prawdopodobnie nazwa pochodzi od osiedlania tu żołnierzy księcia Fryderyka II Wielkiego około 1870 roku.

Kopanina teren w Kośmidrach i Koszwicach na północ pod lasem.

Kosztasz –Kosytorz – dzielnica pojawiająca się od 1861r Położona prawdopodobnie za szkołą w kierunku zachodnim.

Kuźnica w 1845 roku stał tu wielki piec, a w środku Kuźnicy stawek – Wydymacz, przy którym do lat 70 rosły ponad 100 - letnie dęby, wycięte podczas budowy szosy. Na północ od Wydymacza, wg starszych mieszkańców, znajdował się piec hutniczy.

Podgroblany - nazwa prawdopodobnie pochodzi od grobli, które oddzielały dolinę Lublinicy od zamieszkałej części wsi.

Podleśnia - graniczy z Pogroblanami i Gaborowicami.

Proszenie - pustkowie, pojawia się w dokumentach z 1830 roku.

Usraniec - południe miejscowości, pod lasem, dawniej odludzie, odosobnienie.

Snele-Schnella - pojawia się na mapach w tym samym czasie co Kolonia.

Ptokowe - administracyjnie należące do Pawonkowa, lecz mieszkańcy zawsze czuli się związani z Kośmidrami.¹

Pochodzenie nazw miejscowości

Istnieją dwie wersje pochodzenia nazwy miejscowości. Pierwsza wersja wywodzi nazwę od warsztatu pracy tutejszych mieszkańców i języka niemieckiego, powszechnego na tych terenach, czyli od „kuźnic”, które w języku niemieckim nazywano Schmiede. Miejscowe przekazy ludowe dowodzą, że nazwa Kośmidry powstała z połączenia słów „ku” „śmidom”, co w języku polskim znaczyć miało „ku kuźnicom”.

¹ Źródło: B.Bednarek-Mazur, Moja miejscowość Kosmidry Koszvice, Kośmidry 2006

O kuźniczym rodowodzie Kośmider świadczy także znak umiejscowiony w pieczęci gminnej. Herb, odpowiedni do nazwy, wyobraża lwa stojącego na tylnych łapach, trzymającego w jednej przedniej łapie młot i uderzającego w kowadło. Taki herb jest na pieczęci gminnej z początków XIX wieku i posiada napis Gemeinde Koschmider Kreis Lublinitz.

Istnieje przypuszczenie, że nazwa pochodzi od właściciela tej miejscowości Koschmidra, ale nie można tego poprzeć żadnymi dowodami. Takie nazwisko pojawia się tylko raz w 1900 roku; za młynarza Józefa Kaizika wyszła za mąż Jadwiga Koschmider.

Ważne daty i wydarzenia

W XIII wieku- wioska stanowiła własność zakonu Cystersów z Jemielnicy, którzy w tutejszych lasach ćwiczyli się w polowaniach.

Pod koniec XV wieku- zakon sprzedał swoje dobra.

1560 rok – założono wieś zagrodniczą Kośmidry.

XVI wiek- właścicielem okolicznych terenów leśnych był ród Collonów, uważany za twórcę przemysłu hutniczego na historycznym Górnym Śląsku.

1629 rok - Kośmidry należały do Dominium lublinieckiego, które nabył Andrzej Celary.

1639 rok – urbarz zamku Lubliniec wymienił Koschmider, ówczesnych mieszkańców wsi i wysokość płaconych przez nich podatków na dwór w Lublińcu i kościół św. Mikołaja. Ówczesni mieszkańcy to: Marcin Koszitasz, Karwin, Kensik, Kurczyk, Zemelka, Cieśla, Zientek, Martinek, Nowak, Szczedrzin, Fukala, Karczek i stary Stendzin.

XVII wiek - przez Kośmidry prowadził trakt z Lublińca do Opola. (Lubliniec, Kośmidry, Pludry, Staniszcze, Krasiejów, Schodnię, Chrzastowice).

Okolo 1758 roku - rozpoczyna się uprawa ziemniaków.

XVIII wiek - zaznacza się silna ingerencja państwa pruskiego w gospodarkę leśną.

Przełom XVIII i XIX wieku - odnotowany jest jako czas nieurodzajów, głodu i chorób – epidemie tyfusu, ospy i cholery, czas szczególnego nasilenia burz i oberwań chmur, częste powodzie i pożary. Drożyzna i wyzysk, chłop pańszczyźniany zobowiązany był do około 750

różnych rodzajów danin, były to podatki pieniężne i w naturze, między innymi podatki za odłogi, bydło, owce, ochronny, pasterski, od hodowli pszczół, od wyrobu wosku, od wody, od tkactwa i dziewiarstwa, podymne, psiarskie, dziesięcina dla kościoła. Chłop musiał również dostarczać len, pierze i jaja.

Dominium lublinieckie kolejno zmieniali właściciele, byli nimi: hrabia Schlabrendorf, hrabia Dyhrn, rotmistrz Feliks Fryderyk, Jan von Stuemer (Stümer), w 1782 r. panem Kośmidrów był hrabia Dionizy von Jeanneret. Wyżej wymienieni nabywali i sprzedawali majątki ziemskie w celach spekulacyjnych.

Kolejnym właścicielem dominium lublinieckiego został Franciszek Grotowski.

1788-93 - urbarz dominium Lubliniec wymienia należne panu czynsze, pańszczyznę i inne świadczenia. W Kośmidrach mieszkało wówczas 13 zagrodników.

1807 rok – edyktem królewskim w Prusach zniesiono poddaństwo chłopów.

1811 rok – wydano ustawę uwłaszczeniową

1816 rok – Komisja Generalna rozpoczęła trwający kilkadziesiąt lat proces regulowania stosunków społeczno-gospodarczych na wsi. Dotyczyło to również Kośmidrów.

13.07.1819 rok - Centralna Dyrekcja Lasów Państwowych przy pruskim Ministerstwie Finansów i Lasów nakazała wykonanie map leśnych. W 1890r. Magnactwo Warnigerode wykonuje mapę, w której dzieli tereny leśne na działnice i obwody. Wśród nich jest działnica leśna „Kośmidry” z dziewięcioma obwodami: Żyłka, Kieleczka, Żędowice, Kokotek, Solarnia, Kośmidry, Pietraszów, Lyszczok, Łagiewniki.

1830 rok - użytkownikiem Kośmidry, wsi znajdującej się milę (około 8,5 km) od Lublińca z pocztą i sądownictwem (sędzia Salich) w Lublińcu, z kościołem w Pawonkowie, stała się wdowa po Franciszku Grotowskim. W tym czasie w miejscowości zarejestrowano 68 domów. Do wsi należały także, Gabor-młyn wodny, Hajduk-pustkowie - samotnie stojąca zagroda, Koszitarz - pustkowie, Migura albo Potasznia -pojedyncze gospodarstwo wolnego kmiecia, Paczeras (kuźnia, huta, piec), Proszenia-pustkowie.

1832 rok – dominium lublinieckie zakupił hrabia Andrzej Maria Renard, właściciel Strzelec Wielkich. Rodzina Renard wywodziła się od kupca, który osiedlił się w Warszawie, a kolejne pokolenia, służąc w polskim i saskim wojsku, doszły do tytułów szlacheckich i majątku. A.M. Renard odziedziczył również majątek Colonów (w różnych źródłach Colloni, Colonna) i rozwijający się przemysł hutniczy nad Małą Panwią. Wg zinventaryzowanych danych Renard zakupił 8 folwarków, między innymi Kośmidry.

W 1845 roku- we wsi były 2 piece do warzenia smoły i zajazd. Sądownictwo i sprawy kryminalne podlegały sędziemu Padiera. Statystyki zarejestrowały 104 domy i kościół w Pawonkowie.

15 X 1853 roku Klęska Napoleona pod Moskwą zmieniła sytuację państw europejskich. Na Śląsku rozpoczęto tworzenie nowej armii pruskiej, która brała udział w bitwie pod Lipskiem 18 października 1813 roku. Dzień ten stał się świętem państwowym Prus.

W 40 rocznicę tej bitwy i z okazji urodzin króla (15 X 1953 r.), książę Adolf zu Hohenlohe – Ingelfingen z Koszęcina urządził spotkanie weteranów wojny. Zaprosił ponad 150 żołnierzy całego powiatu.

Spotkanie to odbyło się w Koszęcinie na koszt księcia, a każdemu z obecnych wręczono 10 talarów z kasy Regencji Opolskiej. Wśród zaproszonych byli mieszkańcy Kośmidry: Anton Koza, Anton Pluta, Franz Pluta i Ignatz Pluta (źródła: W cyklu – historie lokalne. Wodniki, „Żołnierze wojen napoleońskich”, Piotr Kalinowski.)

1855 rok - okoliczni kapitaliści utworzyli spółkę akcyjną, leśniczo – górniczo - hutniczą „Minerwa”, której hr. Renard sprzedał m.in. Kośmidry.

1857 rok – hr. Renard wycofał się ze spółki „Minerwa”, powtórnie zakupił Kośmidry.

1861 rok - wioska Kośmidry obejmowała Paczeras i Kosytorz a także kilka pojedynczych domów. Mieszkało tutaj 8 rolników, 6 półrolników, 17 ćwierćrolników i 55 zagrodników. Uprawiano żyto i ziemniaki. Gospodarze płacili cesarzowi 276 talarów podatku rocznie. Wielu mieszkańców pracowało w okolicznych hutach i kopalniach.

1874 rok - w Rzeszy Niemieckiej wprowadzono układ dziesiętny, przestały obowiązywać łokcie, pręty, mile (dotyczące odległości), cwiertnie, korce, małdraty (miary nasypowe), wiadra i beczki (pojemności).

W 1884 roku - w lublinieckim nie istniał już żaden zakład hutniczy.

W 1889 roku - w powiatowej gazecie „Lublinitzer Kreis Blatt” nr 11 czytamy ogłoszenie Siegfrieda Steina „...poszukuje furmanów do zwózki drzewa ... z lasów na Koschmider – Petershof i w Zandowicach, należące hrabiemu Stolberg”.

Koniec XIX wieku - Urząd Kośmidry znajdował się w Zamku Lubliniec z przewodniczącym Krügerem, natomiast Przewodniczącym Wydziału Powiatowego w Lublińcu był von Thaer. Administracja wyższego szczebla to „Królewski Rząd w Opolu”.

21.03.1908 rok - z gminnych i dworskich obwodów Kośmidry i Solarnia utworzono związek sikawkowy, którego reprezentantami byli: Bergmann II, Jendrzejczyk, Schmotala, Anders. Związek otrzymuje do dyspozycji wóz strażacki.

1910 rok - prywatna własność leśna o nazwie „Malapartus” została sprzedana hrabiemu Tiele - Winklerowi z Pszczyzny, właścicielowi pałacu w Mosznej.

I wojna światowa – w działaniach wojennych zginęło 42 mieszkańców, a powracający z wojny uhonorowani zostali dyplomami.

1920 i 1921 rok - mieszkańcy Kośmidry wzięli udział w II i III Powstaniu Śląskim. Tworzyli linię frontu w okolicach Kokotka. W powstaniach wzięli udział: Herman Maroń, Jan Maroń, Jan Ziętek, Kubica, Czech, Józef Koza, Józef Wysłucha, Jan Światły zwany Królem Polskim i inni.

23 - 26 czerwca 1922 roku - Rada Ambasadorów w układzie Genewskim zatwierdziła podział Śląska. Kośmidry w całości przydzielono Polsce.

26 maja 1923 - wytyczono granicę wzdłuż drogi przebiegającej środkiem wioski, czego wynikiem było powstanie Kośmidry i Koszwic.

1923 rok - polska placówka graniczna znajdowała się w budynku starej szkoły w pomieszczeniach na piętrze. Obowiązki strażników Straży Granicznej pełnili między innymi: Jan Łapok (późniejszy więzień Buchenwald), Kłaptocz, Lasończyk, Eugeniusz Hornik (zginął w Ostaszowie), Przybyła, Mieczysław Stróżyk, Gierak, Sakaluk, Tyczyński, Katarzyński, Józef Lasotta – przodownik straży celnej, Wysłucha, Zygfryd Jędrzyk - strażnik.

1 stycznia 1926 roku - lasy „Malapartus” zostały wykupione przez państwo pruskie i znalazły się w strukturze organizacyjnej okręgu leśnego Opole, z podziałem na trzy nadleśnictwa: Kolonowskie, Wierchlesie i Kośmidry.

Połowa lat 20 – we wspomnieniach mieszkańców pojawia się nazwisko hrabiowskiej rodziny Ballestrem, właścicieli pałacu w Kochcicach i Pławniowicach, a także zameczku na Dziewczej Górze. Spółka „LAS” podlegała zarządowi dóbr hrabiego Ballestrema. Na Tivoli odbywały się pikniki po polowaniach, w organizacji których brali udział tutejsi mieszkańcy.

14.09.1926 roku - w Heidehammer otwarto ochronkę – Kindergarden.

W 1927 roku Spółka Akcyjna „Las” z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy Rudzkim Gwarectwie Węglowym nabyła lasy o pow. ok. 5.768 ha. Jednocześnie sprowadziła do pracy robotników z poznańskiego. Dla nich wybudowano baraki, które prawdopodobnie znajdowały się przy pierwszej odnodze kolejki, za Kałą (obecnie pierwsze skrzyżowanie leśnych duktów w kierunku Żędowic).

W latach 27/28 w Kośmidrach powstała ochronka dla dzieci w starej szkole.

1945 II wojna światowa

1 września 1939 roku wczesnym rankiem nastąpiło wejście wojsk niemieckich do Kośmidrów. Z terenu szkolnego oddano strzał, po którym ranny został niemiecki kapitan. Zmarł w wyniku poniesionych ran (w kościele w Bierutowicach znajduje się tablica z tą informacją).

6 września 1939 roku zginęło czterech członków Organizacji „Orląt”: Edward Kurczyk, Jerzy Pyka, Karol Światły, Paweł Światły. Miejsce ich pochówku jest nieznane.

Około **30 września 1939 roku** aresztowano powstańców śląskich i wywieziono do obozów koncentracyjnych.

W **1941-1942 roku** wprowadzono na Śląsku niemiecką listę narodową –Deutsche Volksliste. Górnoślązacy wpisywani byli do jednej z czterech grup, pierwsza i druga obejmowała zdeklarowanych Niemców, trzecia grupa (trójkowicze) stanowiła 74% wpisanych na Volksliste i obejmowała osoby częściowo spolonizowane, a czwartą grupę stanowili Polacy. Każdy Ślązak był zobowiązany do wpisania się na niemiecką listę narodową, tym którzy tego nie zrobili, groziła wywózka do obozu, utrata majątku, a nawet śmierć.

W **czasie II wojny światowej** na frontach ginęli nasi współmieszkańcy. Listę poległych z Kośmidrów została ustalona dzięki pomocy Jadwigi Bienek i Stanisława Warzechy. Tablica upamiętniająca poległych z Koszwic znajduje się w kościele pw. Św. Jadwigi w Łagiewnikach Małych. Osoby, co do których nie ma potwierdzenia, że poległy, uważa się za zaginione, do nich należy min. Wilhelm Kubica.

19 stycznia 1945 roku wyzwolono Lubliniec, więc można przyjąć, że w styczniu wyzwolone zostały również Kośmidry. Komitet Obywatelski, który powstał w Lublińcu, wyznaczył w powiecie sołtysów, powołał straż i uruchomił szkoły.

W **1945 roku** w starej szkole mieścił się posterunek milicji.

W **1946 roku** rozpoczęła się elektryfikacja Kośmidrów.

W **połowie lat 60** wybudowano betonowy most na Lublinicy na obecnej ulicy Stawowej.

W **1957 roku** zastrzelono ostatniego wilka, blakającego się w okolicznych lasach.

W **1967 roku** wykonano meliorację rzeki Lublinicy, miejscami zmieniono jej bieg, wybudowano wodospady z możliwością piętrzenia wody, ale nigdy tego nie wykorzystano. W Koszwicach „wyprostowano” rzekę i zlikwidowano istniejący tam staw (dawny zbiornik zasilający młot wodny huty), pozostała tylko grobla.

Na **przełomie lat 60 i 70** prowadzono prace wiertnicze na łące przy Sotwinie, poszukiwano ropy naftowej. W tym miejscu znajduje się studnia głębinowa, która zasila pobliskie miejscowości w wodę.

W latach 70 rozpoczęto budowę salki katechetycznej. Powstała dzięki ofiarności mieszkańców i za przyczyną siostry zakonnej Majelli.

W 1973 roku uruchomiono linię autobusową Kośmidry– Pawonków- Lubliniec (przystanek koło szkoły), kilka miesięcy później powstał przystanek Kośmidry – Kuźnica, a po wybudowaniu szosy powstała linia Lubliniec – Wymyślacz – Kośmidry - Koszvice. W sumie było kilkanaście kursów dziennie.

W 1976/77 roku wybudowano asfaltową drogę do Lublińca.

W 1980 roku przedszkole wydłużyło czas pracy z 5 do 9 godzin dziennie.

15 maja 1982 roku przez Kośmidry wiodła trasa przejazdu 35 Wyścigu Pokoju Opawa-Częstochowa.

12 XII 1982 Pierwsza Msza Św. w kaplicy pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej odprawiona była przez ks. Józefa Kurażko. Odpust - 26 sierpnia.

Wiosną 1990 roku wójtem Gminy Pawonków został mieszkaniec Kośmidrów Henryk Swoboda.

W lutym 1993 roku przedszkole przenosi się do zaadoptowanego budynku zakupionego od p. Labus (poprzedni właściciele Król, Rubiś, Klimek, Słupik). Adaptacja była możliwa dzięki społecznej pracy współmieszkańców Kośmidrów i Koszvic oraz dyr. przedszkola Joanny Jureczko.

W 1993 roku wybudowano wodociąg.

W 1995 roku nastąpiła telefonizacja wsi.

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Inwentaryzacja zasobów służy ujęciu stanu rzeczywistego miejscowości, określeniu jego kondycji i możliwości wykorzystania na rzecz rozwoju. Zdiagnozowana sytuacja pozwoli ustalić zasoby wyróżniające miejscowość Kośmidry i rozpoznać potencjał, jakim dysponuje.

3.1 Zasoby przyrodnicze

Miejscowość otoczona jest pierścieniami lasów. Walory w postaci różnorodnych cech środowiska przyrodniczego, wartościowe zbiorowiska leśne, bardzo dogodne warunki klimatyczne, czystość powietrza przesądają o tym, iż Kośmidry są doskonałym miejscem do odpoczynku. Kośmidry bogate są w urokliwe miejsca, które przyciągają spacerowiczów i rowerzystów z pobliskiego Lublińca oraz bardziej odległych miast aglomeracji śląskiej.

Do cennych elementów przyrodniczych miejscowości należą:

- 1) kompleksy leśne stanowiące lasy grupy I-szej ochronnej, stanowiące obszary o wartościach przyrodniczych w krajowej sieci ekologicznej
- 2) stawy rybne o ustanowionych obrębach hodowlanych o powierzchni 39,64ha. Stawy hodowlane są miejscem występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin, ptaków i ich miejsc lęgowych (podlegający ochroni
- 3) dolina rzeki Lublinicy oraz jej dopływy
- 4) drzewostan wzdłuż ul. Stawowej- ok 60 drzew w tym przewaga dębów, których wiek określa się na ponad 150 lat.
- 5) torfowisko i bagno śródleśne „Kośmidry”
piaski lodowcowe występujące w udokumentowanym złożu „Kośmidry”

Zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi zaakceptowanymi przez Śląski Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków w dniu 15.11.1999r. na terenie Kośmidry określono 2 strefy ochrony konserwatorskiej „K” – ochrony krajobrazu kulturowego

- droga historyczna oznaczona symbolem „K₅”
- odosobniona aleja i ciąg zadrzewień oznaczona symbolem K₁₁”

3.2. Dziedzictwo kulturowe

Obiekty architektoniczne w miejscowości Kośmidry posiadające wartości kulturową wpisane do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Dom murowany ul. Lubliniecka 34

Dom murowany ul. Lubliniecka 49

Dom „Leśniczówki” ul. Lubliniecka 69

Szkoła Podstawowa ul. Szkolna 3
Budynek szkoły został wybudowany w 1840r. W 2005r. szkole nadano imię Wandy Kawa i Bronisławy Kawa

Ważnym obiektem jest kaplica pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej. W latach 70 na posesji Pauliny i Gertrudy Kosytorz w Kośmidrach wybudowano salkę katechetyczną. Władza ludowa nie zezwalała na budowę budynków sakralnych, przez kilka lat w pomieszczeniach magazynowano palety należące do RSP „Lepszy Byt” w Pawonkowie. Ówczesny prezes RSP Pilarski nie zgodził się na propozycję „góry”, aby wprowadzić tam

świnie. Dopiero w latach 1981/82 w czynie społecznym dokończono budowę. Odbywały się tu lekcje religii. Krzyż znajdujący się w kaplicy wykonał Alojzy Wieczorek, krzyż stojący przed kaplicą Franciszek Kubica. Pierwsza Msza Św. odprawiona była 12 XII 1982 roku przez ks. Józefa Kurażko.

Od 2012 roku w Kośmidrach w czynie społecznym budowany jest kościół.

Na terenie miejscowości znajduje się wiele przydrożnych kapliczek i krzyży.

3.3. Obiekty i tereny

W miejscowości nie występują skwery, rynki. Na obrzeżach miejscowości, po terenach leśnych, do granicy z miastem Lubliniec przebiega ścieżka rowerowa.

3.4. Infrastruktura społeczna

Na terenie Kośmidry funkcjonują:

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wandy Kawa i Bronisławy Kawa
Obecnie do szkoły uczęszcza 91 uczniów. Do szkoły uczęszczają dzieci z miejscowości Kośmidry, Koszwice oraz Łagiewniki Wielkie.
Rozbicie na poszczególne klasy (wg danych uzyskanych GZEAS w Pawonkowie):
klasa 1 – 18 uczniów;
klasa 2 – 16 uczniów;
klasa 3 – 10 uczniów;
klasa 4 – 18 uczniów;
klasa 5 – 18 uczniów;
klasa 6 – 11 uczniów;
- Publiczne Przedszkole
Obecnie do przedszkola uczęszcza 25 dzieci w 2 podgrupach – maluchy 3-4 lata i starszaki 5-6 lat.

- filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Pawonkowie, mieszcząca się w budynku przedszkola

- Ochotnicza Straż Pożarna- swoją siedzibę ma w nowowyzbudowany budynek przy ul. Lublinieckiej 71. W budynku znajduje się świetlica wiejska - miejsce spotkań mieszkańców.

- wielofunkcyjne boisko przy Szkole Podstawowej
- boisko sportowe przy ulicy Lublinieckiej
- plac zabaw przy przedszkolu

3.5. Infrastruktura techniczna

Transport i komunikacja

Główny układ komunikacyjny miejscowości Kośmidry tworzą droga powiatowa oraz drogi lokalne kategorii gminnej. Przez teren miejscowości Kośmidry przebiega droga powiatowa ulica Lubliniecka nr drogi 08677 Lubliniec – Kośmidry – Koszvice. Większość dróg gminnych przebiegających przez teren miejscowości mają nawierzchnię utwardzoną, asfaltową. Istniejące ciągi drogowe i komunikacyjne wymagają modernizacji. Na terenie miejscowości brak jest ciągów drogowych (chodników, ścieżek rowerowych) dla ruchu rowerowego. W miejscowości nie występują skwery, rynki. Na obrzeżach miejscowości, po terenach leśnych, do granicy z miastem Lubliniec przebiega ścieżka rowerowa.

Gospodarka wodno-ściekowa

Miejscowość Kośmidry wyposażona jest w sieć wodociągową. Cała miejscowość zaopatrywana jest w wodę z ujęcia wody zlokalizowanego w Kośmidrach przy ulicy Lublinieckiej, z którego zaopatrywane są również inne miejscowości gminy Pawonków. Na terenie miejscowości nie ma sieci kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy posiadają własne przydomowe zbiorniki bezodpływowe. Brak kanalizacji sanitarnej jest dużym problemem dla mieszkańców.

Telekomunikacja, Internet

Mieszkańcy nie mają problemów z dostępem do sieci telefonicznej. Zasięg stacji telefonii komórkowej jest słaby. Na terenie miejscowości została wybudowana internetowa sieć szerokopasmowa, która swoim zasięgiem obejmuje teren całej miejscowości.

Zaopatrzenie w ciepło i gaz

Miejscowość nie posiada sieci ciepłej i gazowej. Większość budynków ogrzewana jest z

kotłowni indywidualnych opalanych węglem, drewnem. Ze względu na brak sieci gazowej nie ma możliwości ogrzewania domów gazem ziemnym.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Przez teren miejscowości przebiega linia elektroenergetyczna o znaczeniu ponadlokalnym, poza tym występują linie średniego i niskiego napięcia, zaspakajające bieżące potrzeby w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami opiera się na funkcjonującym od 2013r. nowym systemie gospodarki odpadami stałymi – w systemie pojemnikowym. Usługi w zakresie wywozu nieczystości stałych świadczy firma wybrana przez Gminę w przetargu.

3.6. Gospodarka i rolnictwo

W miejscowości Kośmidry na przestrzeni lata zauważalny jest wzrost przedsiębiorczości sektora prywatnego. W roku 2009 liczba osób fizycznych prowadzących własną działalność gospodarczą wynosiła 31 osób natomiast w roku 2012 już 42 osoby.

rok	Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą
2009	31
2010	33
2011	38
2012	42
2013	41
2014	41

Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą

Brak jest większych zakładów przemysłowych. Znaczna część mieszkańców Kośmidry znajduje zatrudnienie w sąsiednich miejscowościach m.in. w Lublińcu. Na terenie miejscowości funkcjonują 2 sklepy spożywcze.

Rolnictwo opiera się na indywidualnych gospodarstwach rolnych. Większość gruntów rolnych stanowią gleby o przeciętnej i słabej kulturze. Gleby występujące na terenie miejscowości są w większości IV i V klasy.

3.7. Kapitał społeczny i ludzki

Mieszkańców miejscowości Kośmidry charakteryzuje duże zaangażowanie w działania dotyczące rozwoju wsi oraz troska o podniesienie atrakcyjności miejscowości.

Na terenie miejscowości działają 2 organizacje pozarządowe - Ochotnicza Straż Pożarna oraz Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Kośmidry. Działalność OSP związana jest nie tylko z problematyką przeciwpożarową, ale również z inną działalnością nastawioną na rozwój miejscowości. Ochotnicza Straż Pożarna jako organizacja pozarządowa pozyskała fundusze m.in. na przystosowanie pomieszczeń w remizie strażackiej na świetlicę wiejską, doposażenie świetlicy oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy.

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Kośmidry jest nowym stowarzyszeniem utworzonym w październiku 2015r. Jednym z głównych jego celów działania jest inicjowanie i wspieranie wszelkich przedsięwzięć społecznych, kulturalnych oraz gospodarczych zmierzających do poprawy warunków życia społeczności lokalnych. Mieszkańcy działają również w innych stowarzyszeniach, które np. mają siedziby poza obszarem miejscowości.

4. ANALIZA SWOT

Narzędziem, które pozwala wyodrębnić obszary najbardziej rozwojowe w strukturze miejskich inwestycji jest Analiza SWOT (akronim angielskich słów: Strengths – silne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu, Threats – zagrożenia prawdopodobne i istniejące w otoczeniu). Analiza jest narzędziem stosunkowo prostym, pozwalającym na objęcie badaniem wybranych czynników, wywierających najsilniejszy wpływ na skuteczność i efektywność realizowanych strategii². SWOT pozwala oszacować szanse i zagrożenia oraz wskazać warianty wzmocnienia szans i przezwyciężenia zagrożeń. Większość samorządów stosuje to narzędzie do diagnozy stanu miasta wraz z ich wzajemnymi zależnościami i formułowania priorytetów rozwoju.

Jako stowarzyszenie postanowiliśmy przeprowadzić dogłębną analizę mocnych oraz słabych stron miejscowości Kośmidry, głównie pod kątem ekonomicznym, społecznym jak i gospodarczym. Poniższy schemat przedstawia także szanse oraz zagrożenia wynikające z przeprowadzenia analizy SWOT.

2 K. Cholewicka – Goździk, *Analiza SWOT – instrument wyboru strategii i polityki jakościowej*, „Problemy jakości” 2009, nr 2, s. 7.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - integralność społeczna - czyste środowisko naturalne - nie duża odległość od ośrodka powiatowego (Lubliniec ok 9 km) - istnienie publicznych ośrodków publicznych: szkoła podstawowa, biblioteka, przedszkole - atrakcyjne położenie względem lokalnej turystyki - budynek świetlicy OSP - duża dynamika rozwoju pobliskich ośrodków miejskich - duża dynamika rozwoju dróg gminnych na terenie miejscowości na przestrzeni ostatnich lat (prognostyk +) - bliskość linii kolejowej Nr 144 oraz 61 (tzw. Proteza koniecpolska) - kompleks stawów hodowlanych - skupisko walorów przyrodniczych - umiarkowana jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej - Dobrze funkcjonujące szkolnictwo oddziałujące pozytywnie na jakość czynnika ludzkiego i stwarzający perspektywę na podniesienie rozwoju zasobów ludzkich - dogodne warunki do rozwijania różnego rodzaju form agroturystyki - boisko sportowe przy szkole podstawowej - boisko piłkarskie na granicy miejscowości ze wsią Koszwice - dobrze rozbudowana sieć informatyczna - kościół 	<ul style="list-style-type: none"> - słabo rozwinięta infrastruktura drogowa w odniesieniu zwłaszcza do drogi powiatowej (brak nowoczesnego chodnika) - brak dostatecznego oświetlenia ulic - brak spójnej strategii rozwoju - słabe zagospodarowanie wybranych obiektów, zasobów miejscowości (min brak miejscowego klubu sportowego) - brak spójności planów zagospodarowania przestrzennego - brak jasno zdefiniowanego tzw. Centrum miejscowości - brak infrastruktury kanalizacyjnej - przestarzała infrastruktura na rzece Lublinica (zły stan mostów) - migracje zarobkowe mieszkańców - brak dostatecznie rozwiniętej bazy handlowo- usługowej (mała ilość sklepów, brak pubów czy bazy gastronomicznej) - słabe połączenie transportem publicznym z pobliskimi ośrodkami miejskimi - silne rozdrobnienie ziemi - słaba promocja wsi - brak infrastruktury rekreacyjnej - brak oznaczenia ścieżek rowerowych - słabej jakości połączenie z miejscowością Pawonków

Jak wyraźnie wynika z powyższej analizy dużym problem miejscowości Kośmidry jest słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna oraz w pewnym stopniu drogowa. Jest to czynnik często odpychający lokalnych przedsiębiorców od podjęcia działań inwestycyjnych w miejscowości.

Ważną kwestią dla mieszkańców jest brak nowoczesnego chodnika przy drodze powiatowej przy ulicy Lublinieckiej. Jest to droga o wysokim natężeniu ruchu przy, której znajduje się wiele budynków mieszkalnych oraz publicznych (min. Szkoła Podstawowa, Biblioteka, Przedszkole)

Ważną kwestią jest także zwiększenie korzystania z dostępnych zasobów tj. boiska sportowe, trasy rowerowe czy budynek świetlicy. W naszej ocenie powinno podjąć się działania zwiększające zaangażowanie społeczne z wykorzystaniem tych, że zasobów.

Kolejnym ważnym elementem analizy SWOT jest także zdefiniowanie szans jak i zagrożeń, które mogą doświadczać nas podczas podejmowania działań inwestycyjnych. Jest to ważny czynnik pozwalający zrównoważyć wszelkie działania, osiągając przy tym maximum planowanego efektu

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- rozwój miejscowości dzięki nowej perspektywie unijnej na lata 2015- 2020- dalsze działania mające na celu poprawę jakości infrastruktury drogowej- wzrost zaangażowania społecznego w życie miejscowości po przez działalność organizacji pozarządowych- wykorzystanie walorów przyrodniczo-turystycznych- polepszenie warunków ekonomicznych- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none">- migracja zarobkowa mieszkańców- brak środków budżetowych na realizację wybranych zadań- polityka fiskalna państwa- odpływ wykształconej młodzieży do innych ośrodków czy też za granicę- bierna postawa społeczna- degradacja środowiska naturalnego- niestabilna polityka państwa

Kolejnym etapem jest sformułowanie celów, zarówno tych ogólnych jak i szczegółowych. Do celów zaliczyliśmy:

- 1) **Wzrost atrakcyjności miejscowości poprzez zrównoważony rozwój i zagospodarowanie przestrzenne**
 - poprawa warunków bytowych mieszkańców
 - poprawa infrastruktury drogowej i komunikacyjnej miejscowości
 - zagospodarowanie miejsc użyteczności publicznej
- 2) **Wzrost aktywności mieszkańców, budowanie społeczeństwa obywatelskiego**
 - popularyzacja aktywnego stylu życia
 - kultywowanie tradycji
 - zdarzenia kulturalne

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DANIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM KOSZTÓW ICH REALIZACJI

Lista przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji jest listą otwartą, która może być modyfikowana i uzupełniana. Dane umieszczone w tabeli dotyczące czasu realizacji, szacunkowych kosztów, źródeł finansowania nie wynikają ze szczegółowo opracowanych projektów. Mogą one ulec zmianie.

Nazwa zadania	Cel	Szacunkowy koszt realizacji	Okres realizacji	Źródło finansowania
Przebudowa drogi gminnej ulicy Kośmiderskiej relacji Pawonków - Kośmidry	poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawa dostępności komunikacyjnej	1.530.000 zł	2016	budget gminy środki zewnętrzne - PROW 2014-2020
Remont i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Kośmidry (ul. Podleśna, Polna)	poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawa dostępności komunikacyjnej	50.000,00	2016-2020	budget gminy środki zewnętrzne
Remont mostu w ciągu drogi gminnej ul. Stawowej	poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz poprawa dostępności komunikacyjnej	50.000,00	2020	budget gminy środki zewnętrzne
Remont boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Kośmidrach	Zapewnienie warunków do uprawiania sportu, propagowanie sportu i promocja zdrowego trybu życia	50.000,00	2018	budget gminy środki zewnętrzne
Budowa siłowni zewnętrznej w Kośmidrach	Promocja aktywnego trybu spędzania czasu na świeżym powietrzu, propagowanie zdrowego stylu życia	40.000,00	2016-2020	budget gminy środki zewnętrzne - PROW 2014-2020
Budowa ogólnodostępnego placu zabaw przy przedszkolu	Zapewnienie miejsca do zabawy dla dzieci, zwiększenie bawiących się dzieci, promocja aktywnego trybu spędzania wolnego czasu na Świeżym powietrzu, zapewnienie właściwego rozwoju psycho-fizycznego dzieci	50.000,00	2016-2020	budget gminy środki zewnętrzne - PROW 2014-2020

Plan Odnowy Miejscowości Kośmidry

Nazwa zadania	Cel	Szacunkowy koszt realizacji	Okres realizacji	Źródło finansowania
Poprawa jakości wód poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój lokalnej infrastruktury podstawowej	700.000,00	2016-2020	budżet gminy środki zewnętrzne
Oświetlenie ulic wzdłuż dróg gminnych w miejscowości Kośmidry	Zapewnienie bezpieczeństwa na drogach i ulicach po zmierzchu, podniesienie komfortu życia mieszkańców	300.000,00	2016-2017	budżet gminy środki zewnętrzne
Stworzenie infrastruktury rekreacyjnej wzdłuż ulic w miejscowości Kośmidry (ławki, tablice informacyjne, kosze na śmieci, stojaki rowerowe)	Stworzenie, ulepszenie infrastruktury turystycznej, podniesienie bezpieczeństwa użytkowników dróg i ścieżek,	60.000,00	2016-2020	budżet gminy środki zewnętrzne - PROW 2014-2020
Zagospodarowanie terenu wokół kościoła w Kośmidrach	Poprawa estetyki, podniesienie atrakcyjności miejscowości	60.000,00	2016-2020	budżet gminy środki zewnętrzne - PROW 2014-2020

Inne kierunki rozwoju i przedsięwzięcia miejscowości Kośmidry:

- 1) Postawienie Tablic informacyjnych dla potencjalnych turystów, dotyczy zwłaszcza turystyki rowerowej
- 2) Oznaczenie ulic
- 3) Budowa chodnika przy ulicy Lublinieckiej (inwestycja priorytetowa)
- 4) Budowa chodnika przy ulicy Szkolnej
- 5) Promocja miejscowości, prowadzenie akcji promocyjnych
- 6) Akcje ekologiczne
- 7) Doradztwo biznesowe dla mieszkańców
- 8) Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości
- 9) Organizacja spotkań okolicznościowych, imprez cyklicznych i koncertów
- 10) Budowa sieci kanalizacyjnej
- 11) Organizacja szkoleń dla rolników

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr inż. Jacek Kopyto

